

Regnskabsoversigt for Gunderslevholm Skovdistrikt for Aarene 1849—68.

Det har ikke fra først af været min Mening at offentliggjøre Uddrag af Skovbrugsregnskabet hersteds, thi jeg har fornemmelig ført og samlet det i det Djemed, derved at kunne opnaa Resultater, hvorpaa der i Fremtiden kunde bygges en fastere, mere velbegrundet og velberegnet Plan for de herværende Skoves Drift og Behandling. Det er saaledes heller ikke Hensigten herved at vilde fremlægge Beviser for et i alle Henseender velført og godtberegnet Skovbrug, thi det lader vistnok meget tilbage at ønske i flere Retninger, navnlig hvad en fast og regelmæssig Benyttelse angaaer. Men da Skovenes Ejer, Hr. Godsejer de Neergaard, velvilligen har givet Tilladelse til nærværende Oversigts Offentliggjørelse, og da det formenes, at Andre, ved at blive bekendt med samme, ogsaa kunne uddrage Resultater deraf, som muligen kunne komme Skovbruget tilgode for dem, og da Skovvesenet nu i det Hele taget omfattes med saamegen Interesse, saa har jeg ikke taget i Betænkning at bede Dem offentliggjøre disse saa Bidrag til Belysning af dets økonomiske Vilkaar her i Landet.

De efterstaaende Oversigter omfatte:

- A. Gunderslevholm Skoves Fladeindhold.
- B. Sammes Materialforraad ifølge Taxation efter Djeemaal af Træer paa $\frac{1}{4}$ Fv. og derover.

- C. Uddrag af Driftsbogen, eller det udviste og opstavede Materiale fra 1849 til 1868.
 D. Udgibt ved Skovene 1849—68 og
 E. Indtægt ved Samme 1849—68.

Jeg skal tillade mig at fremsætte nogle faa oplysende Bemærkninger til hver især af disse Oversigter.

A. Gunderslevholm Skoves Fladeindhold.

Ældre Egebevogning	80 ¹ / ₁₄	Ed. Ed.
Yngre Egebevogning	24 ⁵ / ₁₄	— —
Bøgebevogning	902 ⁴ / ₁₄	— —
Elle- og Afkæmper	52 ⁵ / ₁₄	— —
Naaletræbevogning	39	— —
Eng og ubevøgede Moser . .	38 ² / ₁₄	— —
Embedsjord	21 ⁴ / ₁₄	— —

Salt 1157¹/₂ Ed. Ed.

Opmaalning og Optagning af Kort over Skovene er foretaget i Aarene 1843—46 af Forstkandidat, Landmaaler Heger. Senere er der, dels efter disse Kort, og dels ved Opmaalninger i selve Skovene, foretaget Beregninger for at erholde en i alt Fald tilnærmelsesvis Forvisning om de forskellige Bevøgnings Fladeindhold. At denne kun kan være tilnærmelsesvis, grunder sig fornemmelig paa, at de gamle Ege for Størstedelen ere blandede imellem de andre Bevøgninger, og saaledes er deres rette Fladeindhold vanskeligt at erholde.

Foruden den her anførte Embedsjord findes endnu omtrent 10 Ed. Ed. til samme Brug udenfor det egentlige Skovareal.

Ad B. Taxationen i 1846 er foretaget af Forstkandidat Heger og de i 1856 og 1866 af Meddeleeren.

Af den yngre Egebevogning er Størsteparten 26 Aar gammel; dog findes omtr. 5 Ed. Ed. bevøret med omtrent 38 Aar gamle Ege. — Naaletræet er ikke taxeret; de ældste Bevøgninger ere 35 til 38 Aar gamle, Størsteparten derimod 28 til 30 Aar.

1 Favn Brænde eller Træ paa Roden er beregnet til 75 Kubikfod, idet der i Reglen faaes en Bunte Top til 19 à 20 Kubikfod for hver Favn Brænde, der fløves ud af et Træ; og naar en Favn opstøvet Brænde beregnes til 56 Kubikfod, bliver altsaa Træets Indhold 75 Kubikfod pr. taxeret Favn paa Roden.

Ad C. Stykketallet af de Ege- og Bøgetræer, som ere opstøvede, er ikke angivet.

Først fra 1860—61 er Barken af det fældede og opstøvede Egetræ fuldstændig benyttet og ført i Regnskab.

Da det fløvede Bøgebrænde fornemmelig er anvendt som Deputat og til Hovedgaardens eget Forbrug, saa har en fuldstændig Sortering imellem godt, knudret og kampet Brænde i Reglen ikke fundet Sted. Ligeledes ere Bøgegrene (fra 6 til 3") ikke altid opstøvede som Fagotter, men undertiden som Topbrænde.

Stødebrændet er ansat som Hovedbenyttelse.

Af Udhugget ere de Træer, som have indeholdt $\frac{1}{4}$ Favn og derover, ansat til Hovedbenyttelse; dette har været Tilfældet i Regnskabets 2de sidste Aar.

Naaletræ, Kvas og Stødebrænde er ikke altid opstøvet, da der var Sandsynlighed for, at det ikke kunde betale Opstøvningslønnen.

Bøge-Mellembenyttelsen stiller sig her til Hovedbenyttelsen omtrentlig som 10 til 13. Under almindelige Forholde vil Mellembenyttelsen vel neppe blive saa høj, og vel ikke heller i Henseende til Arealet, men i de herværende Skove var ikke foretaget nogen egentlig Gjennemhugning før 1844—46, og der forefandtes da i en Række af Aar derefter et større Udhugstmateriale end sædvanligt.

Paa den anden Side kan Hovedbenyttelsen vel ogsaa med Rette siges at være for lav, eller det kan ikke betale sig at have et saa stort Materialforraad.

Det opstøvede Materiale er selvfølgelig ikke altid affat det samme Aar, det er opstøvet.

B.

Materialforraad

i Gunderslevholm Stove, ifølge Taxation efter Sjemaal af Erreer paa 1/4 Sv. og derover.

Ø g.

Aar.	Ø g.										Salt.		Salt. pr. Saavn. (a 75 R. i Rubifod																
	a 1/4 Sv.	a 1/2 Sv.	a 3/4 Sv.	a 1 Sv.	a 1 1/4 Sv.	a 1 1/2 Sv.	a 1 3/4 Sv.	a 2 Sv.	a 2 1/4 Sv.	a 2 1/2 Sv.	a 2 3/4 Sv.	a 3 Sv.		a 3 1/2 Sv.	a 4 Sv.	a 4 1/2 Sv.	a 5 Sv.	a 5 1/2 Sv.	a 6 Sv.	a 6 1/2 Sv.	a 7 Sv.	a 8 Sv.	a 9 Sv.	a 10 Sv.	a 11 Sv.	a 12 Sv.	a 14 Sv.	Ø g. i Tuffetaal.	Saavn.
1846	1131	2267	2484	1697	681	629	272	286	"	102	23	9	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	9726	8734	655050
1856	2182	2043	1219	996	622	623	379	298	137	154	51	98	41	20	15	3	2	"	"	"	"	"	"	"	"	8883	7896	592200	
1866	1317	1311	948	890	617	668	302	298	117	186	32	121	52	30	20	5	2	"	"	"	"	"	"	"	"	6818	7104	532800	

Bøg (hvori Møbøg).

1846	6731	7739	5652	3573	1471	1778	691	1202	"	1163	955	418	468	"	180	23	99	"	33	29	1	3	"	"	"	"	32209	32713	2453475
1856	15216	9031	4001	2424	1428	1382	917	843	498	543	290	483	403	315	203	129	96	87	43	49	43	15	13	4	7	"	38463	32230	2417250
1866	16751	10546	4070	2984	1527	1377	764	849	437	579	234	456	338	246	195	152	64	97	26	53	48	19	13	1	5	"	41832	32997	2474775

Uff, Alm, Lind.

1846	270	379	362	230	107	105	55	73	"	35	33	12	21	"	4	"	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1688	1636	122700
1856	1035	540	280	141	61	63	44	48	11	17	3	8	4	5	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2261	1362	102150	
1866	1108	670	238	180	80	68	42	55	9	25	2	19	10	9	5	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2521	1601	120075	

*

C. Uddrag af Driftsbogen eller det udbiise og opstovede Materiale.

Aar regnet fra 1ste Maj til 30te April.	Hele Træer		Opstøvet						Bark		Samlet Vedmasse		Gjennemsnitligesprocent		
	Et.	Til a 75 R.	Gavn- træ i Skolse	tilbannet					Udbyg	Stam-	Spelt-	Hoved- benyt- telse		Mel- lem- benyt- telse	
				Gjæstner	Planter	Gjæstholper	mindre Rømmer, Stått, Korb. m. m.	Stragetræer							Kop og hørre Ørene
1849-50	"	135	40 ¹ / ₂	Et. a 1 R.	16 ¹ / ₂	Et. a 2 R.	Et. a 3 R.	Et. a 1 R.	Et. a 20 R.	Et. a 20 R.	Et. a 20 og 28 R.	Et. a 15 R.	39	6874	1,05
1850-51	139	"	"	Et. a 1 R.	328	"	"	"	12	9	"	63	"	9398	1,48
1851-52	152	"	"	Et. a 1 R.	58	"	"	"	113	11	"	"	"	9470	1,44
1852-53	"	"	"	Et. a 1 R.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

Et.

1849-50 135
1850-51 139
1851-52 152
1852-53

1854-55	189	87 $\frac{1}{4}$	"	"	4255 $\frac{3}{4}$	262	55 $\frac{3}{4}$	"	"	214	4	"	101	"	52	15318	1671	2,88	
1855-56	360	239 $\frac{1}{4}$	"	"	380 $\frac{3}{4}$	480	58	"	"	201	9	"	5	"	"	21054	75	3,20	
1856-57	237	118 $\frac{1}{4}$	"	"	214 $\frac{1}{2}$	1133 $\frac{1}{2}$	159	"	"	175	28	"	49	"	"	10684	735	1,68	
1857-58	184	166	"	"	199	2582 $\frac{1}{2}$	55	"	"	604	70	"	114	"	"	16331	1720	2,75	
1858-59	152	115	"	"	582	2099 $\frac{1}{4}$	263 $\frac{1}{2}$	"	"	"	14	"	46	"	"	12988	690	2,20	
1859-60	"	"	"	156	130 $\frac{3}{4}$	1099 $\frac{1}{4}$	275	"	"	123	47	"	57	101	"	12460	855	2,10	
1860-61	"	"	"	216	156 $\frac{1}{4}$	2161 $\frac{1}{2}$	274 $\frac{1}{2}$	"	"	381	140	15	167	466	94	17947	2787	3,60	
1861-62	"	"	"	114	69 $\frac{1}{2}$	3277 $\frac{1}{2}$	174 $\frac{1}{2}$	125	296	673	314	20	169	580	"	16571	2535	2,80	
1862-63	"	"	"	226	118 $\frac{3}{4}$	546 $\frac{1}{2}$	28 $\frac{1}{4}$	1522	106	426	189	9 $\frac{1}{2}$	71	180	456	154	18054	4475	3,04
1863-64	"	"	"	143	63 $\frac{1}{2}$	1456	106	813	140	295	81	8	22	68	327	44	10370	1702	1,75
1864-65	"	"	"	168	112 $\frac{1}{4}$	211	180 $\frac{3}{4}$	175	40	"	15	3	68	64	288	101	10293	2963	1,74
1865-66	"	"	"	82	49 $\frac{1}{2}$	84	525 $\frac{1}{2}$	94	46	225	268	35	4	75	206	148	5977	3399	1,00
1866-67	"	"	"	125	58 $\frac{1}{4}$	"	129 $\frac{1}{2}$	128 $\frac{1}{2}$	288	216	200	13	2	25	206	35	6300	1020	1,18
1867-68	"	"	"	167	84 $\frac{1}{4}$	"	564	94 $\frac{1}{2}$	88	306	632	29	5	107	155	338	9303	5579	1,74
Øfter ialt for 19 Aar	"	1011 $\frac{1}{2}$	"	990 $\frac{1}{2}$	9492	23411	2564	3057	1329	8096	1789	186 $\frac{1}{2}$	368	1336	3169	821	236515	31151	
og i Øjen= nemfint aarlig . . .	"	53,91	"	52,1	500	1232	135	160,9	70	425	94,15	9,8	19,88	70,21	166,8	43,2	12448	1639,5	2,07

**Uddrag af Driftsbogen
eller det udviste og opstøvede Material.**

C.

Aar regnet fra 1ste Maj til 30te April.	Bog og forffjelligt Løvtræ (Afr. Alm. Lind)											Saaletræ (Rødgran)		Eens																
	Hele Træer		Opfføvet				Samlet Bedmasse					Opfføvet				Samlet Bedmasse														
	Gaavtræ i Skole		Planter		gødt		Rinder		Kamp		Ørene Skagotter		Kop		Støbrende		Stang- eller Skobstræ		Mistæ		Steppe		Gødebentyttelse		Mellembentyttelse		Gødebentyttelsesprocent			
	Et.	Fr. a 75 R.	Fr. a 1 R.	Fr. a 56 R.	Fr. a 56 R.	Fr. a 56 R.	Fr. a 56 R.	Fr. a 45 R.	Fr. a 20 R.	Fr. a 20 R.	Fr. a 25 og 28 R.	Fr. a 20 R.	100 Et. a 4 R.	Fr. a 40 R.	Fr. a 40 R.	Fr. a 40 R.	Fr. a 40 R.	Fr. a 40 R.	Fr. a 40 R.	Fr. a 1 R.	Fr. a 3 R.	Fr. a 1 R.	Fr. a 10 R.	Fr. a 40 R.	Fr.	Fr.	Fr.	Fr.		
1849-50	"	718	360	"	249	"	"	4	232	"	"	3140	700	72974	62828	2,88	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	101
1850-51	"	667	120	"	200 ¹ / ₂	"	"	21	187	128 ¹ / ₂	"	1941	500	71392	38840	2,77	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	106
1851-52	"	672 ¹ / ₂	224	"	114	"	"	16	71	88	"	2154	2000	62697	43160	3,84	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	93 ¹ / ₂

Sæl	Tøvningsarbejde.		Bartomfløininger.		Kømmers Tidvands nelfe.		Kømmers og Kømmers Transport i og fra Støven.		Bægn.		Bændeafledning.		Bæle.		Sulturumfløininger.		Salgs- og Sinfestations- omfløininger.		Kømminger i Fænge, Korn, Strænde og Græsflæt.				Kømmers- og Kømmers- og Kømmers.		Kgl. Tatter, Kender, Tatter og Kommune- Bænder.		Kømmelig.		Salt	
	RM	β	RM	β	RM	β	RM	β	RM	β	RM	β	RM	β	RM	β	RM	β	RM	β	RM	β	RM	β	RM	β	RM	β		RM
1849-50	832	33	19	36	98	24	184	9	155	32	31	"	264	13	185	14	739	52	716	28	294	16	394	"	20	16	393	81		
1850-51	684	16	"	"	90	22	137	72	88	86	168	64	290	44	255	20	822	84	929	48	263	"	396	16	14	90	414	182		
1851-52	585	52	"	"	59	"	103	"	48	24	137	23	160	9	144	52	625	58	994	78	195	22	480	"	29	9	351	249		
1852-53	690	26	38	13	118	21	166	16	91	8	279	50	260	57	58	16	664	82	996	52	166	64	562	"	10	74	410	295		
1853-54	696	76	"	"	148	81	134	68	140	56	287	38	187	14	186	4	809	72	1050	54	173	"	636	"	12	12	446	291		
1854-55	755	53	"	"	38	20	126	54	110	4	130	58	88	56	190	56	847	64	1103	16	165	"	487	"	13	40	403	37		
1855-56	882	60	"	"	38	74	168	72	18	36	117	42	141	32	192	87	1192	94	1247	58	165	"	583	"	18	32	476	71		
1856-57	803	22	"	"	101	14	231	92	79	74	265	72	468	89	149	26	1266	60	1273	54	330	"	582	"	60	34	561	257		
1857-58	673	35	"	"	151	53	141	"	21	14	246	1	847	49	475	6	925	76	1185	18	330	"	856	"	4	4	585	64		
1858-59	638	44	"	"	151	3	124	72	92	88	117	91	537	62	375	23	631	74	1106	90	330	"	913	"	71	40	539	111		
1859-60	653	26	16	22	65	58	137	88	4	109	56	425	10	316	79	701	10	1119	36	330	"	560	"	19	20	445	15			
1860-61	631	80	178	7	145	74	147	73	24	34	100	11	535	60	208	45	790	16	1266	68	342	"	772	37	58	12	515	137		
1861-62	817	20	534	45	190	70	368	6	46	70	303	20	1021	80	269	95	885	80	1479	18	342	"	628	16	53	94	694	138		
1862-63	698	92	559	17	282	22	273	94	3	439	77	849	75	450	37	828	18	1387	28	342	"	916	34	28	56	705	970			
1863-64	640	70	356	34	237	28	143	44	18	8	374	44	499	41	388	8	820	14	1366	29	412	39	871	12	77	61	620	548		
1864-65	798	80	425	87	35	11	149	16	10	64	80	428	16	331	71	903	46	1343	83	392	"	721	29	192	93	581	320			
1865-66	737	59	386	31	100	95	65	72	5	30	184	40	1185	66	653	21	826	64	1275	14	385	92	793	40	55	21	664	569		
1866-67	770	65	236	92	75	16	99	24	6	24	209	55	300	78	650	81	750	28	1331	66	402	80	964	9	12	78	581	24		
1867-68	1241	76	637	84	87	42	137	92	62	22	139	24	270	90	674	51	1306	4	1623	94	385	80	785	79	22	23	737	89		
Salt for	14233	25	3388	84	2215	56	3032	4	1027	2	4021	94	8743	77	6136	24	16339	36	22747	68	5737	19	12852	"	725	31	101280	28		
19 Mar.																														
3 Øiens-																														
nemfint																														

Har regnet fra 1ste Maj
til 30te April.

Salt for 19 Mar. S Øiens nemfuit carlig	Øg.		Øg og forffjelligt Løvtræ.		Maaletræ.		Forsælig: Englet, folgte planter m. m.	Øehindragt.		Øehindragt		Øehindragt				
	Øg.	Øg.	Øg.	Øg.	Øg.	Øg.		Øg.	Øg.	Øg.	Øg.	Øg.	Øg.	Øg.		
1849-50	ØM	β	6932	13	3191	6	381	14	12190	41	8256	56	10	51	7	13
1850-51	ØM	β	6724	64	3158	40	442	66	11578	75	7436	89	10	1	6	41
1851-52	ØM	β	5764	40	2112	62	384	"	10142	50	6630	1	8	73	5	70
1852-53	ØM	β	6163	61	2062	72	380	52	10628	22	6525	23	9	17	5	61
1853-54	ØM	β	7165	67	2353	42	418	91	11983	52	7520	57	10	34	6	48
1854-55	ØM	β	9344	42	2493	72	400	5	14882	15	10845	74	12	82	9	36
1855-56	ØM	β	10377	85	3792	4	412	45	18607	16	13840	5	16	8	11	92
1856-57	ØM	β	9838	75	3808	53	417	43	16140	93	10528	36	13	91	9	9
1857-58	ØM	β	6387	93	3698	76	424	17	13530	48	7673	80	11	66	6	60
1858-59	ØM	β	4866	10	2564	17	456	66	10412	64	5021	53	9	4	32	4
1859-60	ØM	β	5522	61	2496	10	340	12	10331	9	5872	90	8	89	5	7
1860-61	ØM	β	8785	74	4150	36	290	85	16750	82	11599	45	14	45	10	2
1861-62	ØM	β	6955	36	4461	42	221	16	15083	63	8142	25	13	3	7	3
1862-63	ØM	β	5068	88	4514	12	304	24	13045	4	5985	30	11	26	5	16
1863-64	ØM	β	4823	60	4093	88	477	6	11613	78	5408	30	10	3	4	64
1864-65	ØM	β	4317	64	6013	84	624	76	15721	38	9908	18	13	56	8	54
1865-66	ØM	β	4038	44	5612	24	487	76	12735	36	6089	63	11	"	5	25
1866-67	ØM	β	5400	84	3685	68	749	76	12092	71	6281	47	10	43	5	41
1868-68	ØM	β	9880	16	4749	64	529	"	19792	92	12417	3	17	10	10	70
43701	27	2771	128359	21	69203	8	8220	51	257263	85	155983	57	222	26	134	72
2300	6	145	6755	72	3642	25	432	63	13540	20	8209	63	11	67	7	8,8

Ad D. Med Hensyn til Hegnsomkostningerne bemærkes, at Skovene fra Fortiden have været anordningsmæssigt indhegnede, derfor har der i Reglen kun fundet Istandsættelse Sted af Hejnene.

Omkostningerne ved Vandafledning have været høje paa Grund af en stor Del af Skovenes lave Veliggenhed og formedelst tidligere Forsømmelse i Henseende til Afgravning.

Bejarbejdet har ligeledes været betydeligt paa Grund af Vejenes Stenlægning og Mangel paa Grus til Befyld.

Til Kulturarbejde er henregnet Omkostningerne ved Plante-skolerne og Forbedring af Engene.

Arbejdspriserne have i de sidste Aar været høje efter de stedlige Forholde; men dette grunder sig paa, at de tillige have været betragtede som en Understøttelse for Arbejdsmanden i de trange Aar. Selvfølgelig ere Udgifterne blevne højere i disse Aar og navnlig i det sidste end under almindelige Forhold.

Under Udgivtsposten til Embeds-Bygninger og Sorder er beregnet 5 pCt. af Bygningernes Assuranferum. Embedsjorden i Skovene er ikke beregnet til Administrationsudgift, hvorimod det er Tilfældet med 10 Tdr. Land til dette Brug, som ligger udenfor Skovarealet.

Under de kommunale Udgifter er Stenlægning og Vedligeholdelse af de Sogneveje, som ifølge Hartforret er tillagt Skovene.

Ad E. Alt Deputat og bortgivet Ved er selvfølgelig ført til Indtægt i Regnskabet, og Taxering af samme har fundet Sted efter Auktionspriserne og med Tillæg af Transportomkostningerne, hvor disse have været foretagne fra Skovene.

Udgiot og Indtægt ved Sagt og Dyrehave er ikke medtagne i nærværende Regnskab.

Naar der sees hen til de betydelige Grundforbedringer m. m., som ere foretagne ved de herværende Skove i de senere Aar, saa antages, at Udgifterne ville blive lavere i det Hele taget i de kommende; og naar der sees hen til det store Materialforraad, som begrunder en forøget Benyttelse, saa maa man og-

faa ansee en Stigning af Indtægterne for at være sandsynlig. Forholdene ved det herværende Skovbrug maa saaledes, efter min Formening, stille sig heldigere i Fremtiden, end det har viist sig i de sidste 19 Aar.

Endvidere tillader jeg mig at henvise til de af mig tidligere i „Tidskrift for Landøkonomi“ udgivne Tabeller over Middelspriserne paa Ved og Middelhøjden af Arbejdslønnen ved det herværende Skovdistrikt, og beder jeg samme betragtet som et Supplement hertil.

Tolleruphus i September 1868.

N. G. Sparre.
